

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
357 F 54 [1]

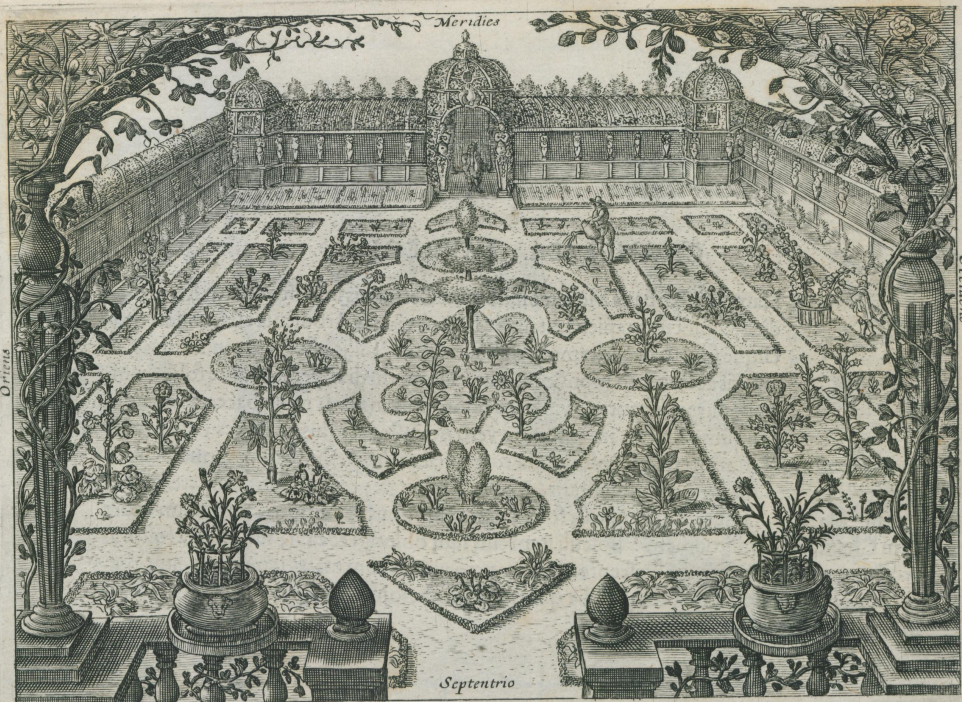

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
357 f. 54 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
337 f. 54 (1)

CHAMELAEA. LAVREOLA.

Chamelæa, Barbaris Mezercon; nomine Germanis in fausto dicitur Menschen dieb, & officinis, rapiens vitam, ac faciens viduas, Arbuscula est humidis opacisque silvis nascens, ramulis dodrantalibus, folijs oliuæ sed tenuioribus, & amaris ac linguam mordicantibus. Flores mediâ hyeme & ante folia erumpunt purpurascens, violaceo odore non ingrati; unde bacca prodeunt, primum virides, in Autumno verò Ari instar prorsus rubentes; quæ postquam aruerunt, nigrum accipiunt colorem, harum nucleus similis ferè semini cannabis, candidâ repletur medullâ immensæ caliditatis. Radices oblongæ profundè terræ inherent.

Laureola sic dicta quod Lauri ferè sit folijs, licet minoribus & inodoris, plurimam habet cum Chamelæâ similitudinem: flosculi item eius sunt oblongi & cavi, sub umbrâ foliorum prodeuntes, colore ex viridi albescente; fructus verò virides cum maturitate nigrescunt, habentque nucleum oblongiorem. Radix quoque lignosa, longa, multiplex, fibras profundè in terram demittit.

VERATRVM NIGRVM.

Veratri nigri prima species hic expressa, nascitur in collibus asperis & sitientibus; folia habens ex pluribus oblongis collecta, quorum singularia sunt dura, glabra, & forma quodammodo Laurinis similia, nisi quod multis à medio ad extremum divisuris incisa. Circa finem Decembris flores ex ipsis promittuntur radicibus, brevibus insidentes pediculis, initio candidos, inde non nihil purpurascens, tandem verò in herbaceum colorem desinentes, plurimis in medio filis circa extremitatem flavescentibus, ornatos, quorum in centro semen in folliculis oblongis gignitur, quatuor aut quinque simul coniunctis Sefami modo: radices multae instar fibrarum sunt, nigrae, & tenues in medio nervos habentes, quae eximiam purgandi vim obtinent.

L. *Helleborus niger*.
I. *Elleboro nero*.
G. *Viratre noir*.
Ge. *Christwurtz*. ofte
Swart Niescruyt.

d. 2

3
PSEVDHELLEBORVS NIGER.

Seudohelleborus niger, Confligo Plinij à quibusdam creditus, Helleborastrum quoque dicitur, & in multis cum Veratro nigro vero convenit: folia tamen habet minora & nigriora, marginibus serratis; caulem verò pedis longitudine, circa summitatem in plures ramulos divisum, ex quibus Flores quàm veri veratri nigri minores, ex viridi diluto colore, circa margines foliorum nonnihil flavescentes, deorsum dependent; stamina in medio plura, mellini coloris nodulis onerata, habentes, in quorum centro siliquæ tres quatuorve oriuntur, quibus semen, cum maturuerit rotundum & nigrum, continetur, Radix etiam est ex multis fibris sed tenuioribus & minus atris intricata & contexta.

L. Pseudo Helleborus niger.
Ge. Elleboro nigro.

L. Ellebore noir bastard.
Ge. Wrangecruyt.

4

LEUCOIVM BVLBOSVM TRIPHYLLON, TRIVM GENERVM.

Eucoïum triphyllum bulbosum, ex unaquaque radice circa Februarium menssem bina producit folia, oblonga, tenuia, ex viridi albescencia, Pseudonarcissi flore luteo folijs, quantum ad colorem, non admodum dissimilia; & cauliculum è medio foliorum exeuntem palmarem & nudum; membranum folliculum extremâ parte ferentem, è quâ flos unicus nutans & pendulus erumpit, sex candidissimis folijs constans, quorum tria externa omnino nivea, alijs longiora latioraque sunt, tria interna breviora, & bifulca, virescente limbo extremitatis ambiente: medium florem plura staminula crocea stilusque exilis candidus, occupant; flori succedunt membranæ capitula, olivæ virentis formam propemodum exprimentia, in quibus semen continetur. Radix bulbosa est, multis candidis tunicis (extremâ tamen parte fusca) constans, sessili parte multis tenuibus fibris prædita; quæ faciliè multiplicatur, & alios à se bulbos generat. In Italia frequens est, hic nisi in hortis curiosorum minimè invenitur.

Leucoïum bulbosum Byzantinum præcox, binis quoque folijs prodit sed latioribus, cauliculus etiam crassiusculus unicum fert incundi odoris florem, superiori similem, sed maiorem, tribus externis folijs alarum modo expansis planè niveis, interioribus vero brevioribus simul coniunctis & veluti tubulum efficientibus, magna ex parte virescentibus, deinde circa oras albis, quas tamen extremas virides maculæ inficiunt.

Tertium genus cum præcedentibus in plerisque convenit; nisi quod plura habeat folia & flores lineolis nonnullis diversitatem præ se ferre videantur.

ACONITVM HIEMALE, VEL LVTEVM MINVS.

Conitum à colle quodam Aconiti, qui est prope Heracleam Ponticam ubi Hercules Cerberum, è cuius spumâ Aconitum natum est, ex inferis extraxit, nomen habere, veteribus persuasum fuit. Luteum verò Aconitum minus, hic descriptum, incipiente anno, non admodum à terrâ se extollit, neque alios profert cauliculos quàm quibus folia adherent, breves, vix palmares & tenues; Et è singulis singula nascuntur folia, rotunda, & radiorum instar profundè crenata; quorum è medio interdum flosculus prodit exiguus, Ranunculi, fere similis, nisi quod capitulum non habeat, sed eius loco tres vel quatuor folliculos, in altum ere ctos, in quibus semen latere solet. Radix est crassa, nodosa & veluti articulis distincta, acri admodum saporis: è quâ pediculi oriuntur qui folia sustinent. In locis montanis & collibus Italiæ, ac potissimùm circa Patavium abundat.

L. Aconitum lut : hyem :
G. Tue lup jaune.
Ge. Winter geel Wolswortel.

s.d

6

HEPATICA TRIFOLIA, RVBIDIS ET CAERVLEIS FLORIBVS.

Hepatica trifolia (aureum ab alijs trifolium dicitur) herba est nullo scapo prædita, sed ex radice varijs fibris hinc inde dispersis, multiplici, folia statim tenuibus & teretibus cum cauliculis promit, Asari folijs non multum dissimilia, nisi quod ternis incisuris, ita ut trium foliorum instar videri possint, distinguuntur; inter quæ similibus è cauliculis, vix dodrante longioribus, ex viridi purpurascens, singulis, singuli nascuntur flosculi, Ranunculi vel stellari formâ, sex pluribusve foliolis constantes. & in medio siliquas, erinacci formâ, paucis candidis filis circumdatas, habentes, ex quibus semen subalbidum cum maturuit, spontè profilit: In Februario aut Martio mensibus lætâ varietate spectantur, vix aliâ quàm colorum inter se differentiâ luxuriantes. Hic verò duum generum flores unius rosei, alterius cyanei diluti coloris, exhibentur.

L. Trifolium aureum.
 I. Herba Trinita.
 G. Hepatic fleur rouge.
 Ge. Guldin Klee.

L. Hepatica Trifolia
 ceruleo flore.

6.d.

7
CROCVS FLORE ARGENTEO STRIATOCROCVS AVREO
STRIATO FLORE.

Rocus hic latifolius in numero silvestrium habetur, & promit incipiente anno folia, quàm sativus Crocus breviora, cæterò quin ferè similia; flores verò duos tréve, sex folijs, interdum etiam pluribus, constantes, orbiculato propemodum mucrone, colore argenteo, tribus aut pluribus violaceis lineis vel strijs exteriorum foliorum superficiem distinguantibus, qui tria quoque intus stamina flavescentia, triangulare item capitulum rotundo rufoque semine plenum, continent. Radix bulbosa est, plana, solida, aliquot tunicis obvoluta, colore foris cinericeo, intus candido, fibris exalbidis sessili parte donata. Hi flores interdum duplicato aut triplicato foliorum numero, eleganti sanè formà, ad maiorem spectatorum delectationem, prodeunt.

Croci vernalis aureus flos, violaceo admodum saturo, & nigro purpurascete colore, striatus, elegantia suâ oculos spectantium detinet; qui quantum foliorum numero accedit, tantundem gratiæ suæ addere, creditur: bulbus eius reticulatus esse videtur, globum obscurioris coloris reti inclusam exprimens.

L. Crocus flore argent:
violac: lineis striato.

L. Crocus arg: striato
polyphylo flore.
Ge. Saffraen met dubb:
argentin: gestrep: blu:.

L. Crocus flore aureo
purp: striato.
Ge. Saffraen met gontgeel
gestrepte bloemen

L. Crocus plena aureo
flore striato.

7. d.

8
PSEVDONARCISSVS LVTEVS MAIOR HISPAN. NARCISSVS
PVMILVS.

Luteus Pseudonarcissus silvester, vel maior Hispanicus, folia porri aut Narcissi similia promit, sed breviora, latiora, & magis erecta: caules dodrante maiores, atque in singulis flores singulos, Narcisso quoque formâ similes, sed maiores, & medio eorum calyce longiore, oblongioris calathi similitudine, colore per totum croceo, absque odore: capitula rotunda, oblonga, in quibus semen. Radix est bulbosa, & sessili parte plurimis fibris crassioribus terræ firmatur. Crescit ibidem in locis montanis, & apud nos in hortos translatus floret Februario mense.

Narcissus verò Pumilus, vel minimus montanus, in Hispaniâ quoque frequens est, & quantitate tantum à maiori differt.

9

PSEVDONARCISSVS IUNCIFOLIVS FLORE LVTEO: PSEVDO-
NARCISSVS FLORE ALBO.

Pseudonarcisso iuncifolio minimo Montano hic expresso, folia sunt oblonga, angusta, crassa & propemodum rotunda, iuncis cum laevore, tum colore, & quodammodo flexibilitate similia; inter quæ medius exit caulis tenuis, in summo cuius, flosculus, campanulæ ferè instar, per totum luteus, marginibus extremis fimbriatis & leviter crenatis. Radix verò bulbosa & magnitudine nucis avellanæ, candida, tenui membranâ nigrâ integitur. In Hispaniæ montibus spontè nascitur, & in Belgij hortis jam spectatur.

Pseudonarcissus alter hic delineatus ex iuncifolijs minimus est, flore albo, qui à luteo minimo parum differt, sed magis exilis, & ferè unicus è cauliculo tenero vix dodrantali oritur.

L. *Pseudo-Narcissus juncifolius*, min: flor: lut.:
Ge. Geele Narcissen met bieftblader:.

L. *Pseudo-Narcissus juncifolius*. d. 9
Ge. Witte Jonquilles.

DENS CANINVS, ALBO FLORE. DENS CAN: RVBRO PUR-
PVREO FLORE.

Ens Caninus sive dentalis bina plerumque promit circa mensē Martium vel etiam marturiū folia, rarò terna, ad Allij ursini foliorum formam valde accedentia, at crassiora & magis carnosā, multis magnis maculis ex atro purpurascens aspersa, basi angustā paulatimque in latum extensā, deinde sensim in mucronem desinentia: his explicatis, flos sese conspiciendum præbet, dodrantali pediculo enodi & purpurascens innitens, sex folijs oblongiusculis constans, deorsum inflexus & spectans, qui tepore aëris Solis radijs excalescit sese explicat, foliaque sursum reflectit Cyclamini modo; flori succedit capitulum trigonum, continens aliquot semina oblonga, gracilia flavescens colore. Radix bulbosa sed oblongior & infimā sede crassior, multisque candidis fibris stipata, & appendice quadam planā, unicā, aut pluribus donata.

Duæ hic expressæ sunt species, exiguā præter colorum in floribus diversitatem, differentiā; nam prioris flos maior & totus fere lacteus, interdum etiam mixtis ex purpurascens & albo coloribus, senis intus staminibus candidis in atros nodulos desinentibus & stilo trifurco constat. Posterioris verò, eleganti dilutioris purpuræ colore nitescens, nullā quidem odoris, sed plurimā coloris & macularum gratiā commendatur.

11

HYACINTHVS GERM: HYACINT: POLYLILIFLORVS. STELLATVS: ATHES CINERITIO FLORE.

IN hortis gratiam quoque invenit pseudo hyacinthus, qui à floribus radiatim expansis, & in stellæ formâ decussatis, stellaris cognomen apud reherbariæ studiosos obtinuit; cuius hic duo sunt genera expressa. Prius à foliorum in floribus formâ & loco ubi frequentius nascitur, Liliflori & Germanici nomine dicitur; cæruleum florem reliquis maturius proferens, & in triangulis vasculis semen ferens, non atrum, ut cætera genera, sed fuscum duntaxat, & veluti fuligine infectum. Radicis bulbus est exiguus, folia sunt parvula, angusta, cauliculus brevis. Posterius verò floribus medio inter cinericeum & cæruleum colore coronæ instar abundantius, ob gratiam suam fecunditatem polyanthes merito cognomine superbit.

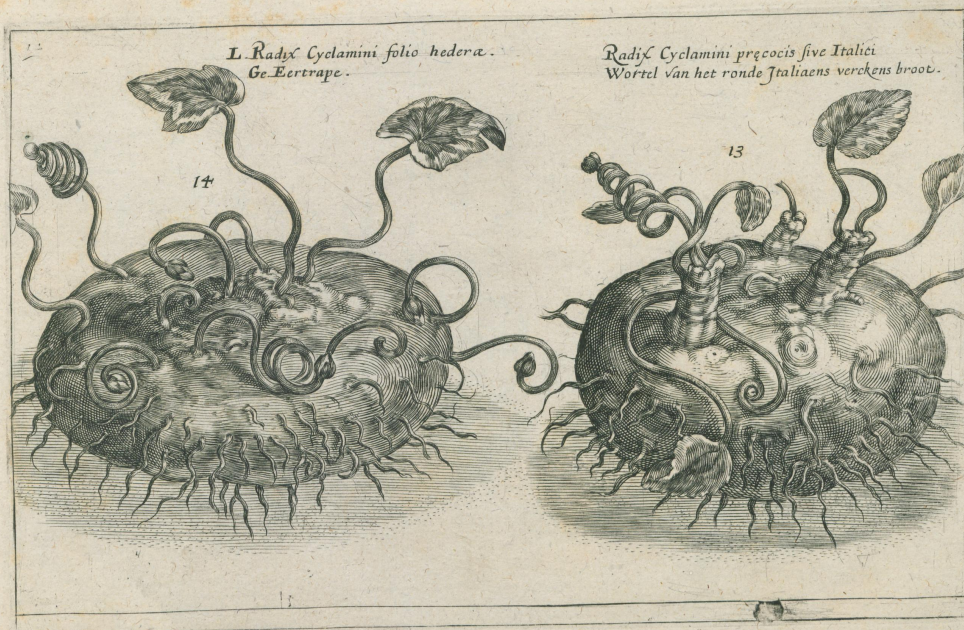
L. Hyacinthus Germ: Liliflo:

d. 12.

L. Hyacinthus polyanth:
cinerit: flo:

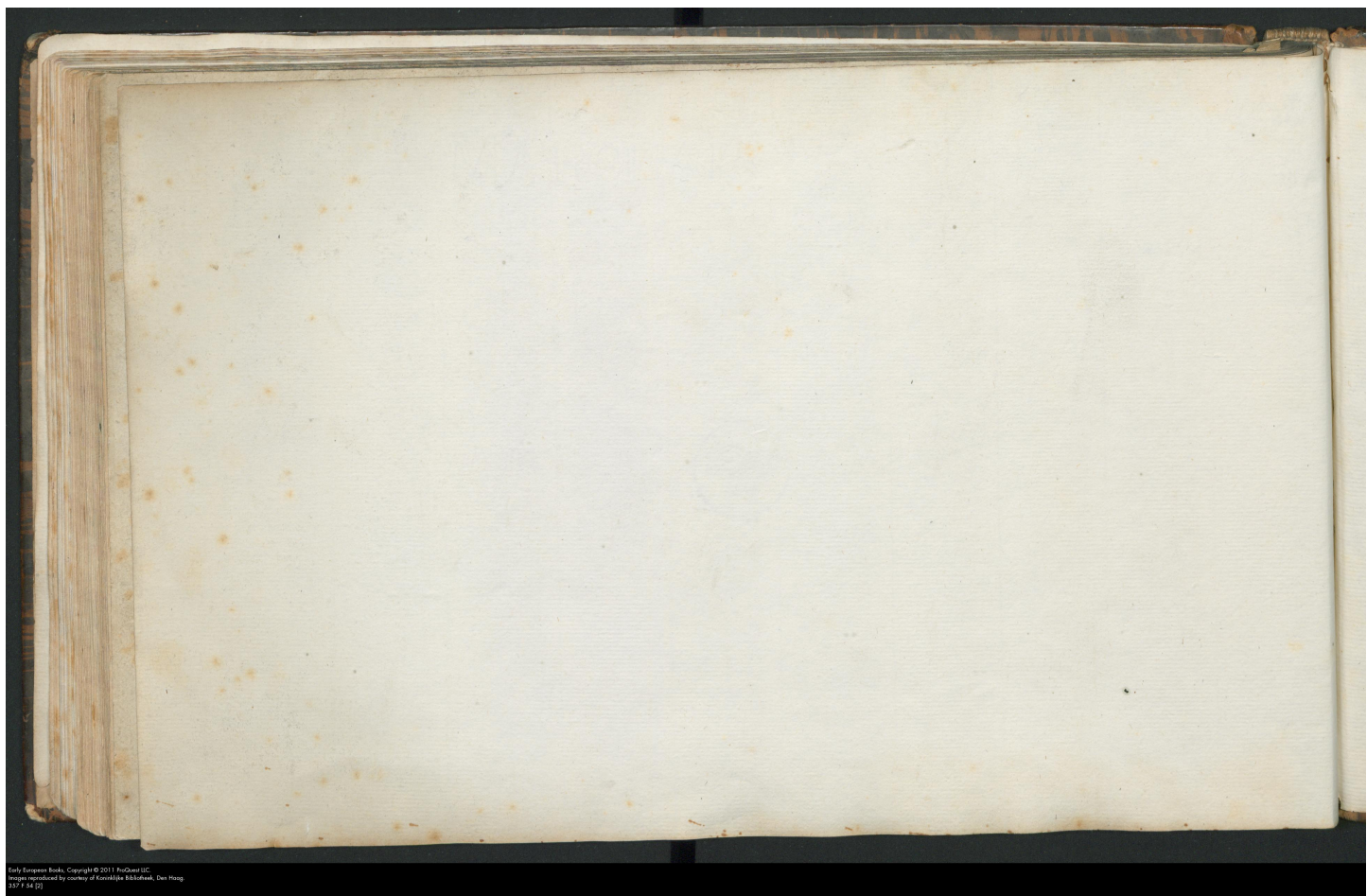

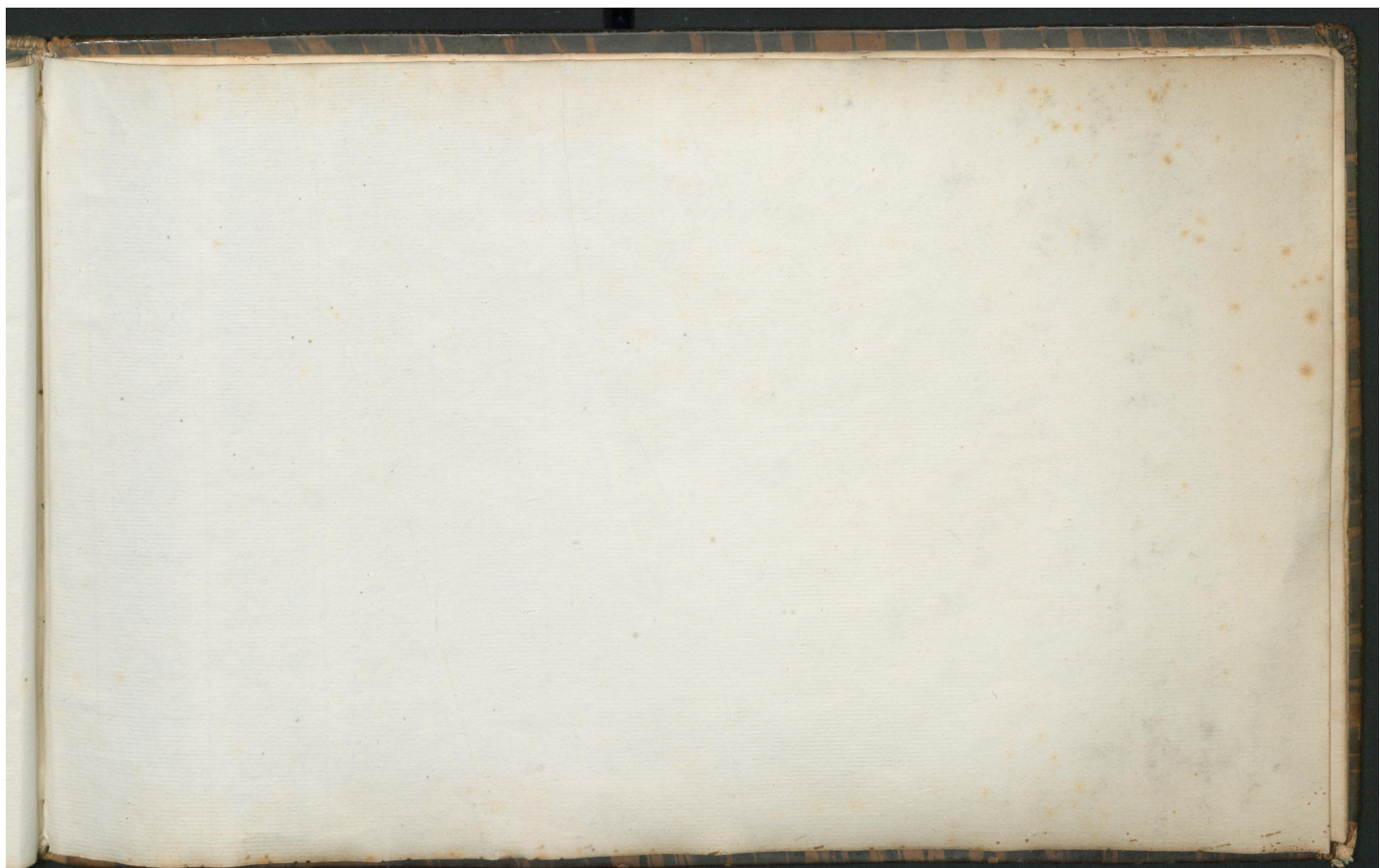

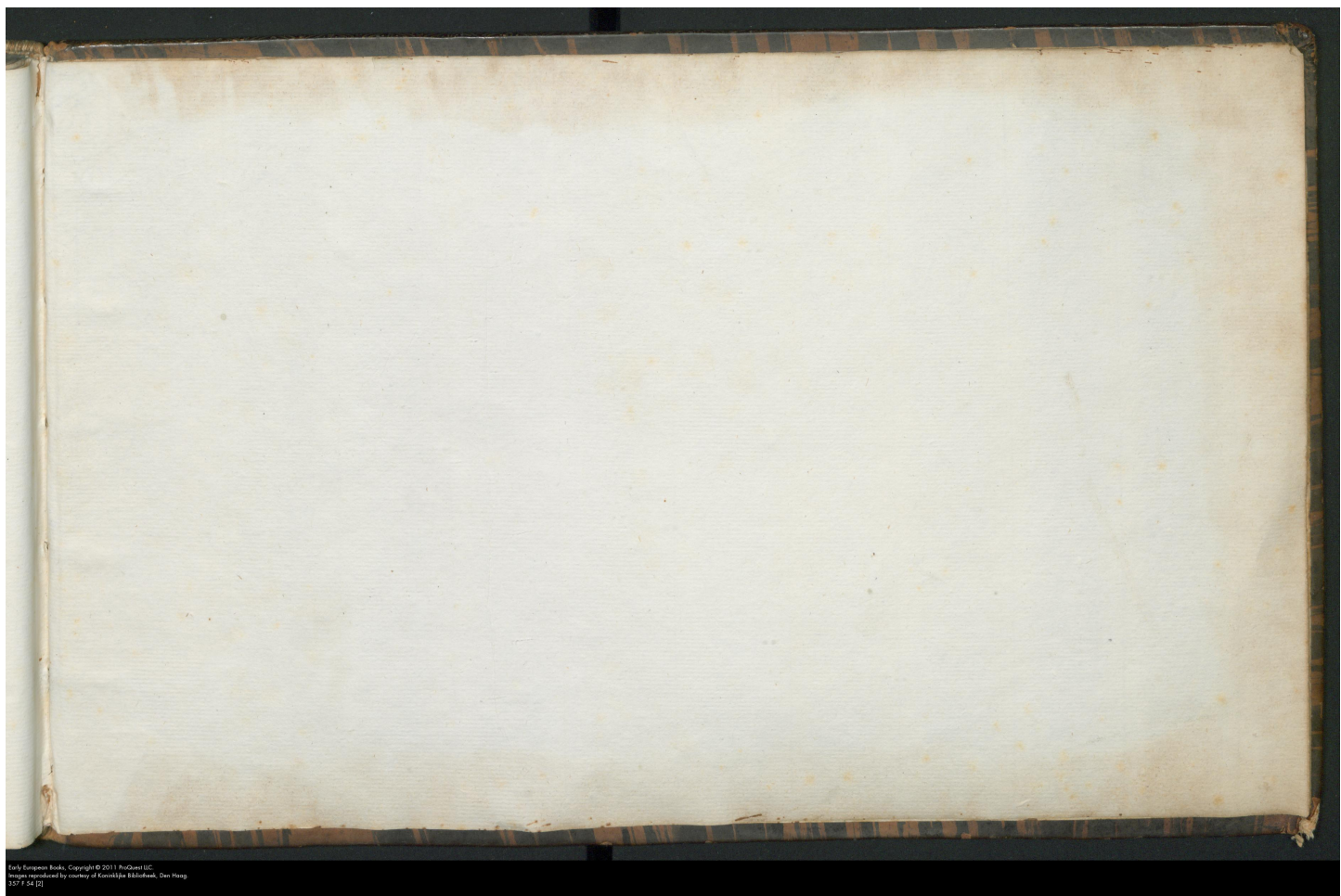

2:6

Best. 22-3-94